

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพ CQI

ชื่อเรื่อง ชุดเก็บเสมหะหนูน้อย
ประเภทที่ต้องการส่งเข้าประกวด CQI ประเภท นวัตกรรม
ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ นางสาวพัชชดา ธีธัญญ์สมมติ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
หน่วยงาน กุมารเวชกรรม-สูตินรีเวชกรรม
E-mail pakchuda_cholly@hotmail.com โทร 095-7676302
ที่ปรึกษา น.ส.นิมมวล แสงรัตน์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
บทนำ

จากรายงานสถิติผู้ป่วยประจำปี 2560 พบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษารวมทั้งสิ้นจำนวน 1,138 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ 367 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.25 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยผลการตรวจทางห้องปฏิบัติ โดยการเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อเพื่อช่วยวินิจฉัยโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจพบว่ามีจำนวนมากถึงปีละ 50 ราย การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อเก็บเสมหะส่งตรวจนั้น ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์และวิธีการเก็บที่สะอาดปราศจากเชื้อ เพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อน ซึ่งจะมีผลทำให้การแปลผลการเพาะเชื้อผิดพลาดได้ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแผนการรักษาของแพทย์ด้วยเช่นกัน(อะเคื้อ อุณหเลขกะ , 2555) การเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อทางห้องปฏิบัติการ วิธีการเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อทางห้องปฏิบัติการของพยาบาลวิชาชีพ สามารถเก็บตัวอย่างเสมหะได้ 2 วิธี คือ การเก็บเสมหะโดยให้ผู้ป่วยไอออกมาเองและการเก็บเสมหะด้วยการดูดเสมหะ แต่เนื่องจากไม่มีชุดเก็บเสมหะโดยเฉพาะเหมือนของผู้ใหญ่ ทำให้ไม่สามารถเก็บเสมหะในเด็กเล็กที่ไม่สามารถไอเอาเสมหะออกมาเองได้ นอกจากนี้อุปกรณ์เก็บเสมหะส่งตรวจของทางบริษัท ซึ่งมีราคาชุดละ 65 บาท (จำนวน 50 ราย เป็นเงิน 3,250 บาท/ปี) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงในการสั่งซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว

หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม-สูตินรีเวชกรรมได้เล็งเห็นถึงปัญหาและความสำคัญในการเก็บเสมหะส่งตรวจในผู้ป่วยเด็ก จึงได้คิดนวัตกรรม “ชุดเก็บเสมหะหนูน้อย” เพื่อใช้ในผู้ป่วยเด็ก โดยนำรูปแบบของโรงพยาบาลพุทธโสธรมาปรับใช้ เพื่อลดการปนเปื้อนเชื้อในขณะเก็บเสมหะจากท่อหลอดลมคอโดยตรง และได้ปริมาณเสมหะเพียงพอเพื่อส่งเพาะเชื้อ นอกจากนี้ยังประหยัดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุนในการสั่งซื้อชุดเก็บเสมหะอีกจากบริษัท โดยการนำขวดยาฉีดที่ใช้แล้ว นำมาประกอบกับสาย suction บรรจุห่อแล้วนำไปผ่านกรรมวิธีปราศจากเชื้อ ก่อนนำมาเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเก็บเสมหะจากท่อหลอดลมในเด็ก
2. เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้อชุดเก็บเสมหะจากบริษัท
3. เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดเก็บเสมหะ

กลุ่มเป้าหมาย ทารกอายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กโตที่ไม่สามารถไอเอาเสมหะออกมาเองได้

ระยะเวลาดำเนินการ 1 ต.ค. 2560 - 30 กันยายน 2561

การดำเนินงาน:

1. วิเคราะห์ปัญหาปัญหาในการเก็บเสมหะส่งตรวจ
2. ศึกษาหาความรู้ทางวิชาการจากวารสาร เอกสาร ตำราทางวิชาการและเว็บไซต์ต่างๆเกี่ยวกับการจัดทำชุดเก็บเสมหะ
3. ทดลองทำชุดเก็บเสมหะหนูน้อยและทดลองใช้งาน โดยใช้กับผู้ป่วยเด็กที่ไม่สามารถไอเอาเสมหะออกเองได้ เด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 20 ราย
4. ประเมินผลโดยวัดความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้จัดเตรียมและผู้ใช้งาน

งบประมาณ

ค่าอบแก๊สครั้งละ	50	บาท/ครั้ง	(อบครั้งละ 10 ชุด)
ค่าสาย Suction	5	บาท	
รวม	10	บาท/1ชุด	

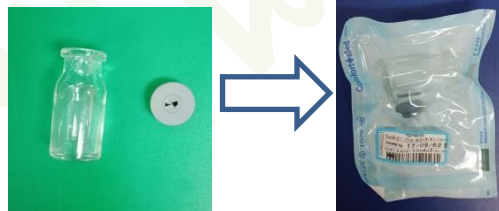
วัสดุ อุปกรณ์

1. ขวดยาใช้แล้ว
2. ไบมีดเบอร์ 11
3. Mosquito clamp โค้ง
4. สาย Suction ขนาดต่างๆ

วิธีการจัดทำชุดเก็บเสมหะหมุน้อย

1. เตรียมขวด โดยใช้ขวดยาที่ใช้แล้วและจุกยางล้างให้สะอาด คว่ำให้แห้ง ส่องอบแก๊สเพื่อฆ่าเชื้อ จะได้ขวดปราศจากเชื้อ

2. หลังจากได้ขวดยาอบแก๊สมา ใช้ Mosquito clamp เจาะบนจุกยาง 2 รู เพื่อให้สาย Suction ผ่านลงไปได้ วัดความยาวจากโคนสาย 10 เซนติเมตร ใช้กรรไกรตัดสาย Suction

3. ใช้ Mosquito clamp โค้ง ดึงสาย Suction ด้านที่ติดเสมหะจากผู้ป่วยลงขวด

4. ส่องอบแก๊สอีกครั้ง บรรจุแยกซอง ๆ ละ 1 ชุดพร้อมใช้งาน

5. ประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เตรียมอุปกรณ์และประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ใช้นวัตกรรม

ผลการดำเนินงาน

พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม-สูตินรีเวชกรรม โดยศึกษาจากการเก็บเสมหะส่งตรวจโดยใช้ชุดเก็บเสมหะหนูน้อยจำนวน 20 รายพบว่า

กลุ่มผู้เตรียมอุปกรณ์

มีความคิดเห็นว่า วัสดุในการจัดทำอุปกรณ์ทำได้ง่าย การจัดทำอุปกรณ์ทำได้ง่ายสะดวก ใช้เวลาน้อย มีความพึงพอใจในขั้นตอนการจัดทำอุปกรณ์ร้อยละ 100

กลุ่มของผู้ใช้อุปกรณ์

ผลการใช้งานชุดเก็บเสมหะหนูน้อย ในครั้งแรกพบว่า สาย Suction เกิดการตีบแคบมากจากการที่ถูกจุกยางบีบรัด เวลาใช้งานต้องบีบสายเพื่อให้สายไม่ตีบ จึงได้พัฒนาชุดเก็บเสมหะขึ้นมาใหม่ โดยการใช้ใบมีดเบอร์ 11 เจาะบริเวณจุกยาง 2 รูเพื่อให้รูมีขนาดกว้างขึ้น ซึ่งหลังจากการพัฒนาชุดเก็บเสมหะหนูน้อยมีความเหมาะสมในการใช้งาน มีความปลอดภัย ใช้งานได้ง่าย สะดวก และประหยัดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล มีความพึงพอใจร้อยละ 95

สรุป และข้อเสนอแนะ

อุปกรณ์เก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อมีความเหมาะสมในการใช้งาน มีความสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน ประหยัดค่าใช้จ่าย เกิดความพึงพอใจทั้งต่อผู้เตรียมอุปกรณ์ และผู้ใช้ชุดเก็บเสมหะ แต่ยังคงต้องพัฒนาต่อไปเพื่อให้สาย Suction ไม่ตีบแคบ และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ใหญ่ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

อะเคื้อ อุนทลชกษ. การเฝ้าระวังและการสอบสวนการระบาดของ การติดเชื้อในโรงพยาบาล. เชียงใหม่: มิ่งเมือง; 2555.

http://courseware.npru.ac.th/admin/files/20170115134821_10eca66e5b0d0f3957ffcdb83586b88f.pdffile:///C:/Users/IT001/Downloads/169112-Article%20Text-474793-1-10-20190130.pdf

http://www.lpnh.go.th/web_nurse/Mini_research/%B9%C7%D1%B5%A1%C3%C3%C1.ppt

http://203.157.165.4/ssko_presents/file_presents/3331000015540-9-3477.doc

ชุดเก็บเสมหะหนูน้อย

โดย นางสาวภัคชดา ธัญแสนสมบัติ
 หน่วยงาน กุมารเวชกรรม-สูตินรีเวชกรรม
 ที่ปรึกษา น.ส.นิ่มนวล แสงรัตน์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

บทนำ

จากรายงานสถิติผู้ป่วยประจำปี 2560 พบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,138 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วย ติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ 367 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.25 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

บทนำ(ต่อ)

โดยการเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อเพื่อช่วยวินิจฉัยโรคติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ พบว่ามีจำนวนมากถึง 50 ราย การเก็บเสมหะส่งตรวจนั้น ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์และวิธีการเก็บที่สะอาดปราศจากเชื้อ เพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อน

บทนำ(ต่อ)

ซึ่งจะมีผลทำให้การแปลผลการเพาะเชื้อผิดพลาดได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแผนการรักษาของแพทย์ด้วยเช่นกัน (อะเคื่อ อุลนเลขกะ, 2555) วิธีการเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อส่งห้องปฏิบัติการสามารถเก็บตัวอย่างเสมหะได้ 2 วิธี

- การเก็บเสมหะโดยให้ผู้ป่วยไอออกมาเอง
- การเก็บเสมหะด้วยการดูดเสมหะ

บทนำ(ต่อ)

แต่เนื่องจากไม่มีชุดเก็บเสมหะในเด็กเล็ก ทำให้ไม่สามารถเก็บเสมหะในเด็กเล็กที่ไม่สามารถไอเอาเสมหะออกมาเองได้ นอกจากนี้อุปกรณ์เก็บเสมหะส่งตรวจของทางบริษัท ซึ่งมีราคาชุดละ 65 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงในการสั่งซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว

บทนำ(ต่อ)

หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม-สูตินรีเวชกรรมได้สังเกตเห็นถึงปัญหาและความสำคัญในการเก็บเสมหะส่งตรวจในผู้ป่วยเด็ก จึงได้คิดนวัตกรรม “ชุดเก็บเสมหะหนูน้อย” เพื่อใช้ในผู้ป่วยเด็ก โดยนำรูปแบบของโรงพยาบาลพุทธโสธรมาปรับใช้ เพื่อลดการปนเปื้อนเชื้อในขณะเก็บเสมหะจากท่อหลอดลมคอโดยตรง และได้ปริมาณเสมหะเพียงพอเพื่อส่งเพาะเชื้อ

บทนำ(ต่อ)

นอกจากนี้ยังประหยัดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุน
ในการสั่งซื้อชุดเก็บเสมหะอีกจากบริษัท โดย
การนำขวดยาฉีดที่ใช้แล้ว นำมาประกอบกับ
สาย suction บรรจุห่อแล้วนำไปผ่านกรรมวิธี
ปราศจากเชื้อ ก่อนนำมาเก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อ
ต่อไป

วัตถุประสงค์

- เพื่อเก็บเสมหะจากท่อหลอดลมในเด็ก
- เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อชุดเก็บ
เสมหะจากบริษัท
- เจ้าหน้าที่ที่มีความพึงพอใจต่อการใช้ชุด
เก็บเสมหะ

○ กลุ่มเป้าหมาย

ทารกอายุต่ำกว่า 5 ปี และเด็กโตที่ไม่สามารถไอเอาเสมหะออกมาเองได้

○ ระยะเวลาดำเนินการ

1 ต.ค. 2560 - 30 กันยายน 2561

การดำเนินงาน

- วิเคราะห์ปัญหาในการเก็บเสมหะส่งตรวจ
- ศึกษาหาความรู้ทางวิชาการจากวารสาร เอกสาร ตำราทางวิชาการและเว็บไซต์ต่างๆเกี่ยวกับการจัดทำชุดเก็บเสมหะ

การดำเนินงาน(ต่อ)

- ทดลองทำชุดเก็บเสมหะหุ่่น้อยและ
ทดลองใช้งาน โดยใช้กับผู้ป่วยเด็ก
ที่ไม่สามารถไอเอาเสมหะออกเองได้ เด็ก
เล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 20 ราย

การดำเนินงาน(ต่อ)

- ประเมินผลโดยวัดความพึงพอใจของ
เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้จัดเตรียมและผู้ใช้งาน

งบประมาณ

- ค่าอบแก๊สครึ่งละ 50 บาท/ครึ่ง
(อบครึ่งละ 10 ชุด)
- ค่าสาย Suction 5 บาท
- รวม 10 บาท/ชุด

วัสดุอุปกรณ์

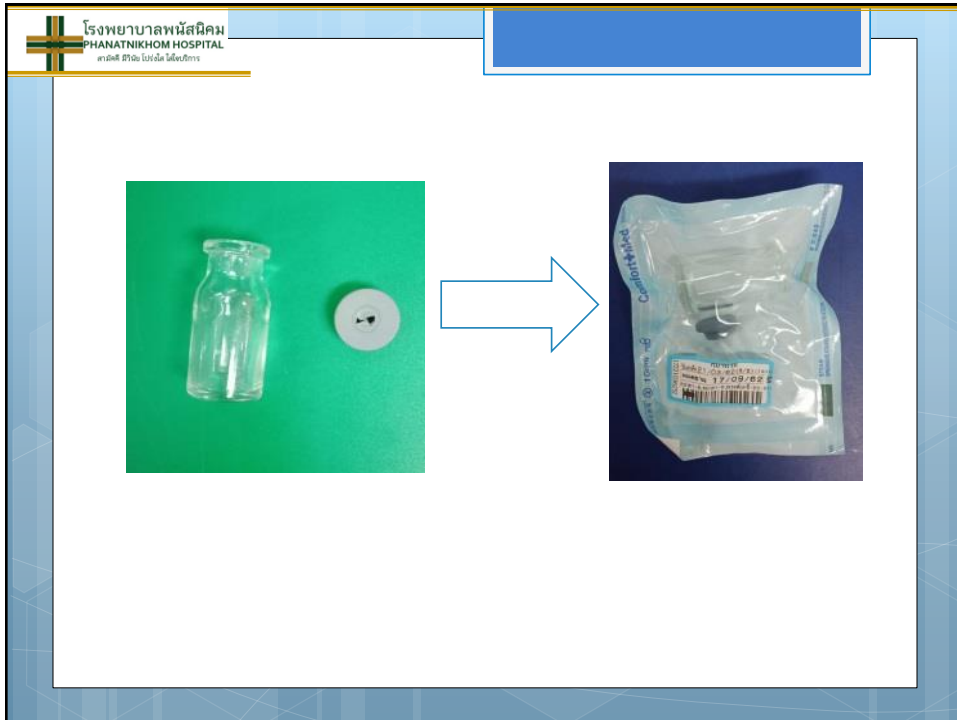
วัสดุอุปกรณ์(ต่อ)

สาย Suction ขนาดต่างๆ

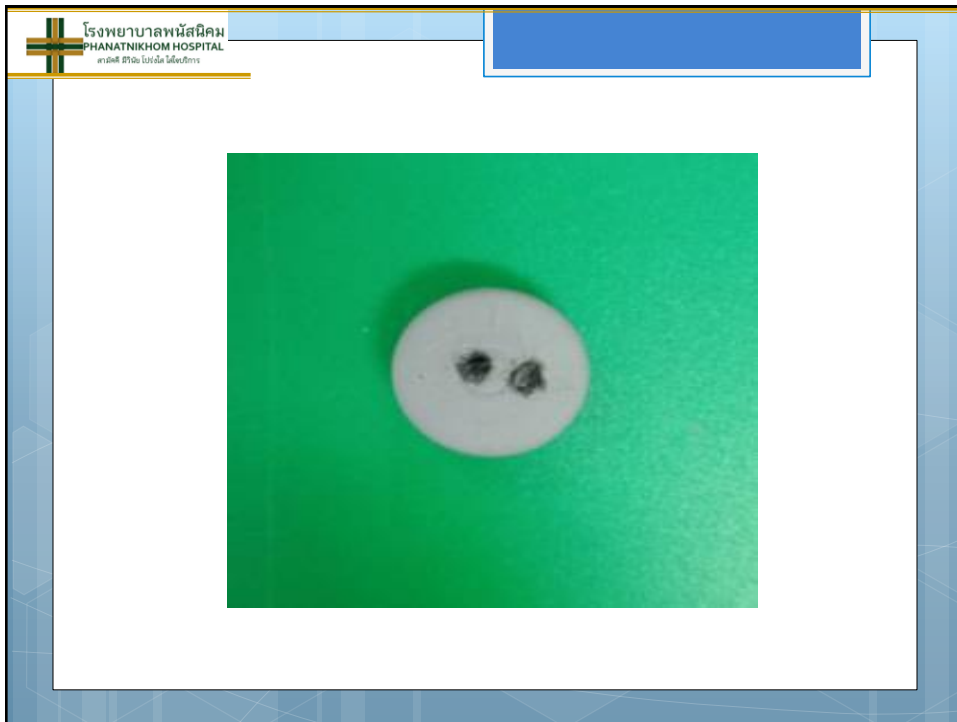
วิธีการจัดทำชุดเก็บเสมหะหุ้่น้อย

- เตรียมขวด โดยใช้ขวดยาที่ใช้แล้วและจุก
 ยางล้างให้สะอาด คว่ำให้แห้ง ส่องบแก๊ส
 เพื่อฆ่าเชื้อ จะได้ขวดปราศจากเชื้อ

วิธีการจัดทำชุดเก็บเสมหะหนูน้อย(ต่อ)

- หลังจากได้ขวดยาอบแก้สมา
 - ใช้ Mosquito clamp เจาะบนจุกยาง 2 รู
 - เพื่อให้สาย Suction ผ่านลงไปใต้วัดความยาว
 - จากโคนสาย 10 เซนติเมตร
 - ใช้กรรไกรตัดสาย Suction

โรงพยาบาลนัสติค
PHANATNIKOM HOSPITAL
ศูนย์ ๙๙๐๐ โนนะ โฉนดะ

○ ใช้ Mosquito clamp โก้ง ดึงสาย Suction
ด้านที่ดูดเสมหะจากผู้ป่วยลงขวด

ส่งมอบแก๊สอีกครั้ง บรรจุแยกของ ๆ ละ 1 ชุด พร้อมใช้งาน

- ประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เตรียมอุปกรณ์และประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ใช้นวัตกรรม

 โรงพยาบาลพนัสนิคม
 PHANATNIKHOM HOSPITAL
 ถนนสีสุราษฎร์ ไร่เลย์ ตำบลไร่เลย์ อำเภอเมืองกระบี่

ผลการศึกษา

กลุ่ม	จำนวน	ฟังพอใจ	ไม่ฟังพอใจ
ผู้เตรียมอุปกรณ์	8	8	0
ผู้ใช้ชุดเก็บเสมหะ	20	20	0

 โรงพยาบาลพนัสนิคม
 PHANATNIKHOM HOSPITAL
 ถนนสีสุราษฎร์ ไร่เลย์ ตำบลไร่เลย์ อำเภอเมืองกระบี่

หัวข้อ	กลุ่มผู้เตรียมอุปกรณ์		พยาบาลผู้ใช้อุปกรณ์	
	ฟังพอใจ	ไม่ฟังพอใจ	ฟังพอใจ	ไม่ฟังพอใจ
สวยงาม	8	0	20	0
สะดวก	8	0	20	0
ประหยัด	8	0	20	0

ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้งาน

1. สาย Suction ตีบแคบหลังการอบแก๊ส เวลาจะใช้ต้องใช้มือบีบเพื่อให้สายสามารถใช้งานได้ดี
2. สาย Suction ที่ใช้มีหลายขนาด ทำให้เวลาเจาะจุกยางต้องเจาะรูกว้างขึ้น แต่เนื่องจากจุกยางมีขนาดเล็กทำให้เกิดความลำบากในขณะเจาะรู

สรุป และข้อเสนอแนะ

อุปกรณ์เก็บเสมหะส่งเพาะเชื้อมีความเหมาะสมในการใช้งาน มีความสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน ประหยัดค่าใช้จ่าย เกิดความพึงพอใจทั้งต่อผู้เตรียมอุปกรณ์ และผู้ใช้ชุดเก็บเสมหะ แต่ยังคงต้องพัฒนาต่อไปเพื่อให้สาย Suction ไม่ตีบแคบ สะดวกต่อการใช้งานมากขึ้นและยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ใช้ใหญ่ต่อไปได้

ขอบคุณค่ะ